

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

إِذَا اسْتَشَارَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُشِرْ عَلَيْهِ

BÜYÜKLERLE İSTİŞARE ETMEK

Aziz Kardeşlerim!

İnsan akıllı bir varlık olarak yaratılmıştır. Allah'ın bahsettiği akıllı kullanarak iyiyi kötünden ayırt edebilir ve böylece hayatımızda doğru kararlar alabiliriz. Ancak insan akıllı da sınırlı bir güce ve yeteneğe sahiptir. Bu nedenle her şeyi tek başına çözmesi genelde mümkün değildir. Bu gibi durumlarda tecrübe ve bilgi sahibi kişilerin yardımına müracaat etmesi gerekmektedir. Çünkü atalarımızın da ifade ettiği gibi akıl akıldan üstündür. Birinin fark edemediği bir detayı bir başkasının fark etmesi mümkündür. Bu nedenle yüce Rabbimiz de Kur'an-ı Kerim'de; **"...Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bilen birisi vardır"**¹ buyurarak insanın yetersizliğine dikkatimizi çekmiştir.

Değerli Mü'minler!

İstişare; herhangi bir konu hakkında birilerinin fikrini sormak ve onlara danışmak demektir. İstişare; mü'minlerin özelliği, Peygamber efendimizin sünneti ve Yüce Rabbimizin tavsiyesidir. Nitekim hutbemin başında okuduğum ayet-i kerime mü'minlerin bir takım özellikleri şöyle ifade edilmiştir:

"Onlar Rablerinin çağrısına uyarlar ve namazı dosdoğru kılarlar. Aralarındaki

işlerini istişare ederek yürütürler. Kendilerine verdiğimiz rızıklardan da Allah yolunda harcarlar."²

Muhterem Müslümanlar!

Allah Rasûlü efendimiz Yüce Rabbimizden vahiy alan özel bir insandı. Buna rağmen o etrafındakilerle her fırsatta istişare etmekten kaçınmazdı. Vahiyle belirlenmiş konular hariç her meselede ashabıyla fikir alışverişinde bulunurdu. Ezanın nasıl okunacağı, Bedir savaşından sonra esirlere ne yapılacağı, savaşlarda nasıl bir stratejinin uygulanacağı ve daha pek çok konuda efendimiz etrafındakilerden görüş alırdı. O bile istişare etme gereği görüyorken biz kendimizi yeterli göremeyiz. Buna göre biz de tüm işlerimizde etrafımızda bulunan büyüklerle ve tecrübeli kişilerle istişare etmeliyiz. **"Bin bilsen de, bir bilene danış"** diyen atalarımızın tavsiyesine kulak vermeliyiz.

Kıymetli Kardeşlerim!

Büyüklerimiz; hayatın zorluklarını görmüş, yürüdüğümüz yollardan daha önce geçmiş ve çilesini çekmiş velinimetimizdir. Onlar bizler gibi yüksek okullarda okuyamamış olabilir. Ancak pek çok şeyi yaşayarak öğrenmiştir. Bugün gençlerimizin yapay zekâya danışması ancak anne ve babasından fikir almaması ne gariptir. Oysa başta anne-babamız bizim iyiliğimizi en çok isteyecek kişilerdir. O nedenle en çok onlarla istişare edilmelidir. Hayatta emin adımlarla yürüyebilmek için gençlerimizin mümkün olduğunca büyüklerden fikir alması gerekmektedir. Büyüklerimiz de iman, ahlâk ve toplumsal menfaatin gereklerine göre gençlerimizi yönlendirmeli hatta bunu bir vazife olarak görmelidir.³ Yaşlıların tecrübesiyle gençlerin yetenekleri birleştirildiğinde daha doğru adımların atılacağı ve daha sağlıklı bir toplumun inşa edileceği göz ardı edilmemelidir.

² Şûrâ, 42/38.

³ İbn Mâce, Edeb, 37.

¹ Yûsuf, 12/76.